

Бондюченко Ю.В., студентка
факультету менеджменту та бізнесу
ВП «МФ КНУКіМ»;
Науковий керівник: **Огієнко М.М.**,
к.т.н., доцент кафедри готельно-
ресторанного і туристичного
бізнесу ВП «МФ КНУКіМ»

ПОПИТ НА КУРОРТНІ ЗОНИ ПІВНІЧНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я

Санаторно-курортне господарство при достатнім рівні розвитку є прибутковою галуззю для економіки держави. Наявність потужного туристично-рекреаційного потенціалу є головною складовою успішного розвитку та прибутковості туризму в країні. Україна, як держава що має вихід до моря та розташована в межах помірною континентального кліматичного поясу, має всі умови для стрімкого розвитку як туристичного, так у суміжного готельно-ресторанного бізнесу. Проте, останнім часом туристична діяльність в Україні зазнала суттєвих змін.

Дослідженням тенденцій розвитку готельного та ресторанного бізнесу в Україні займалися Антонова В.А., Аветисова А.О., Дріневський Н.П [1;2;7]. Особливості організації туристичного господарства та його розвитку в Україні вивчали Ангелко І.В, Трохимець О.І [8;9].

Метою даної роботи є виявлення характеру змін у попиті на курортні зони Північного Причорномор'я за 2013-2016 рр.

Останнім часом Україна потерпає від завуальованої агресії з боку Російської Федерації. Наша країна втратила контроль над Автономною Республікою Крим, яка була основним джерелом доходів від діяльності туристичних закладів. Через це, туризм в Україні вимушений був підлаштуватися під нові умови. Ці умови були спричинені декількома основними факторами:

Власне втрата контролю над територією Кримського півострова та виникнення самопроголошених квазідержавних формувань на сході України.

Економічна криза, що була спричинена окупацією Кримського півострова та окремих районів Донецької та Луганської областей. Падіння реальних доходів населення та підвищення цін на товари та послуги.

Девальвація гривні. Так, у 2014 році гривня впала до 11,88 грн за 1 долар США порівняно з 2013 роком, коли один долар США коштував

7,99 грн. На даний момент девальвація становить 222,9% (з 11,88 грн у 2014 р. до 26,49 грн за 1 долар США у 2017.).

Ці фактори спричинили зниження активності в сфері внутрішнього та зовнішнього туризму а також у сфері готельно-ресторанного бізнесу. Попит на закордонні курорти знизився. Так, наприклад, відповідно до даних Державної служби статистики України, кількість туристів-громадян України, що виїжджали за кордон впала у 2014 до 2 мільйонів осіб порівняно з 2,5 мільйонами у 2013 році. У 2015 цей показник знизився до 1,64 мільйонів туристів [6].

Таким чином, для пересічного українця вартість відпочинку закордоном значно зросла. Санаторно-курортне господарство в межах України (не враховуючи окупованих територій) також переживав спад активності.

Основні курортно-рекреаційні зони (без урахування території Криму) розташовані у Одеській, Миколаївській та Херсонській областях. За даними Головного управління статистики в Одеській, Миколаївській, та Херсонській областях [3-5], загальна кількість туристів, що обслуговувались суб'єктами туристичної діяльності знизилась протягом 2014-2015 років.

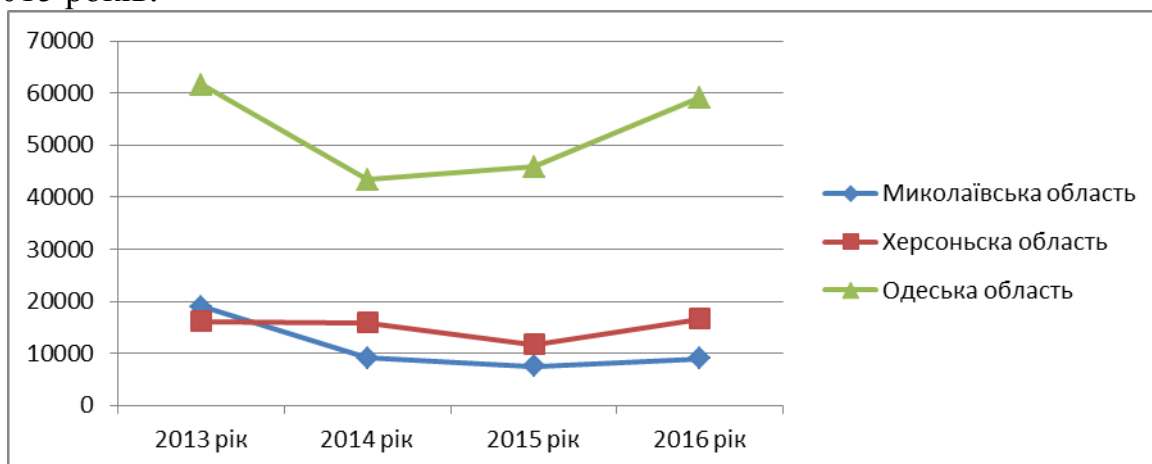

Рис.1. Динаміка туристичних потоків в Одеській, Херсонській та Миколаївській областях.

Щодо готельно-ресторанного господарства, то кількість даних підприємств зменшувалася протягом 2013-2016 рр.[3-5]

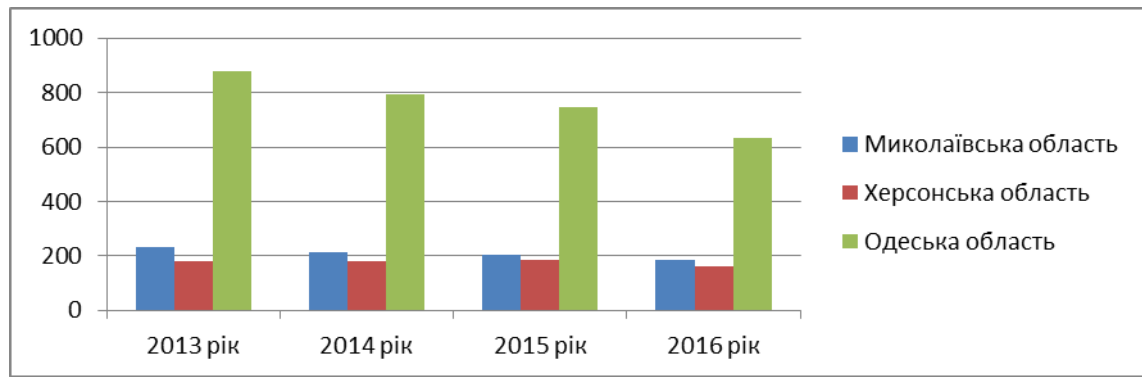

Рис.2. Динаміка кількості підприємств готельно-ресторанної сфери в Одеській, Миколаївській та Херсонській областях у 2013-2016 рр.

З огляду на статистичні дані, можна дійти висновку, що у сфері готельно-ресторанного бізнесу прослідковується зменшення рентабельності закладів. Поки наявних змін до покращення ситуації не прослідковується. Водночас, сфера туризму, не зважаючи на кризову ситуацію в країні, у 2016 році частково повернула попит на свої курорти. Це пояснюється переорієнтацією українців на внутрішній туризм в умовах економічної кризи. Тож, підсумовуючи дані минулих років, ми можемо сказати, що внутрішній туризм в Україні буде поступово відновлюватись.

Список використаних джерел:

1. Аветисова А.О. Ресторанні мережі: конкурентні переваги, проблеми, перспективи розвитку / А. Аветисова // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2005. - № 28. - С 117-123.
2. Антонова В.А. Конкуренція і управління конкурентоспроможністю підприємств ресторанного господарства в умовах становлення ринку / В.А. Антонова // Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. - 2007. - №1(21). - С 54-57.
3. Головне управління статистики в Одеській області [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://od.ukrstat.gov.ua/index.html>
4. Головне управління статистики у Миколаївській області [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://www.mk.ukrstat.gov.ua/>
5. Головне Управління статистики у Херсонській області [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://www.ks.ukrstat.gov.ua/>
6. Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

7. Дріневський, Н.П. До концепції розвитку санаторно-курортної справи в Україні [Текст] / Н.П. Дріневський // Медична реабілітація, курортологія і фізіотерапія. - 2002. - №3(31). - С.39-42.

8. О.І. Трохимець «Розвиток туризму в Україні та його стратегічне значення для національної економіки» / науково-виробничий журнал «Держава та регіони» № 3 2012 – 259 с – с 62 – 67 ISSN 1814-1161

9. Сучасний стан та перспективи розвитку туристичної галузі в Україні [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.ukr-socium.org.ua/Arhiv/Stati/US-2-2014/71-79.pdf>

Безверхня А.В., студентка факультету менеджменту та бізнесу ВП «МФ КНУКіМ»;

Хованська В.В., студентка факультету менеджменту та бізнесу ВП «МФ КНУКіМ»;

Науковий керівник: **Доній В.С.**, викладач кафедри інформаційної, бібліотечної і архівної справи ВП «МФ КНУКіМ»

КАВОВА КУЛЬТУРА МИКОЛАЄВА: ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВО

Мало хто знає, що кавова культура – це поняття не абстрактне, а цілком конкретне. Це мистецтво правильного заварювання кави, правильного його споживання. Кавова культура прийшла до нас з арабських країн, під впливом інших культур вона перетворювалася, удосконалюючись і приймаючи нові обриси.

Метою нашого дослідження є порівняння традиційної реалізації кавових напоїв з сучасними, іноваційними підходами та ідеями. А також моніторинг (або розгляд) і оцінка кавової культури Миколаєва на даному етапі.

Історія кави в Україні почалася багато століть тому. І, попри поширений сюжет, не завдяки Юрію Кульчицькому. За легендою, саме козак Юрій-Франц Кульчицький навчив Європу, зокрема Австрію, пити каву, до якої призвичаївся під час перебування в турецькому полоні. Але першу кав'ярню Європи відкрили в Оксфорді в 1650 році. Натомість «Блакитна пляшка» Кульчицького з'явилась у Відні аж 1683-го.

Ще одна поширена версія мовить, що перша в Україні кав'ярня з'явилась у Кам'янці-Подільському у 1676 році – і її відкрили турки «для своїх». Однак кавовий експерт Сергій Ремінний наполягає, що перше